

Streszczenie wystąpienia HFPC ws. *Burza przeciwko Polsce*

- W wyroku z 18 października 2018 r. w sprawie *Burza p. Polsce* Europejski Trybunał Praw Człowieka stwierdził naruszenie przez Polską artykułu 5 § 3 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka ze względu na długotrwałe stosowanie tymczasowego aresztowania.
- 11 czerwca 2019 r. Polski Rząd przedstawił raport końcowy, w którym wyraził nadzieję, że podjęte na poziomie generalnym działania okażą się wystarczające do uznania wyroku za wykonany. W raporcie rząd odwołał się między innymi do raportu w sprawie *Trzaska p. Polsce*, który skutkowało wydaniem rezolucji zamykającej nadzór nad implementacją wyroków z grupy spraw dotyczących tymczasowego aresztowania.
- Od daty rezolucji w sprawie *Trzaska p. Polsce*, tj. od 4 grudnia 2014 r. doszło do wielu zmian na poziomie legislacyjnym, jak i praktycznym, które powinny być wzięte pod uwagę przez Komitet przy ocenie wdrożenia najnowszych orzeczeń dotyczących tymczasowego aresztowania. Zmiany o charakterze statystycznym i legislacyjnym możemy również odnotować od rezolucji w sprawie *Porowski p. Polsce*, tj. 18 kwietnia 2018 r.
- W opinii Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka środki podjęte przez polski rząd w sprawie *Burza p. Polsce* nie przyniosły oczekiwanych rezultatów. W związku z tym nie mogą one doprowadzić do stwierdzenia, że Polska wypełniła w pełni zobowiązania wynikające z art. 46 § 1 Konwencji.
- W swoich ostatnich zaleceniach z 9 sierpnia 2019 r. także Komitet Przeciwko Torturom potwierdził, że w Polsce kwestia stosowania tymczasowego aresztowania jest nadal problematyczna.
- Na wątpliwości dotyczące stosowania tymczasowego aresztowania konsekwentnie zwraca również uwagę Rzecznik Praw Obywatelskich.
- Nasze stanowisko potwierdzają również dane o charakterze statystycznym. Ostatniego dnia 2009 r. w jednostkach penitencjarnych przebywało 9460 osób tymczasowo aresztowanych. Liczba ta konsekwentnie malała i 31 grudnia 2015 r. aresztowanych było tylko 4162. Jednakże tendencja spadkowa nie utrzymała się i w ostatnich latach ponownie obserwujemy konsekwentny i znaczny wzrost liczby osób pozbawionych wolności przed uzyskaniem końcowego wyroku. W dniu 31 maja 2019 r. tymczasowo aresztowane były już 8365 osoby. Liczba wniosków prokuratorskich o zastosowanie tymczasowego aresztowania na etapie postępowania przygotowawczego pomiędzy 2009 a 2015 r. również spadła – o ponad 14 tysięcy. Jednakże już od 2016 r. do końca 2018 r. widoczny jest wyraźny wzrost w tym zakresie. W 2018 r. prokuratorzy złożyli 19655 wniosków.
- Obserwując aktualną tendencję w zakresie stosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego niepokoić muszą również najnowsze nowelizacje Kodeksu karnego oraz Kodeksu postępowania karnego.